V čísle: Výběr z diskuse při projednávání zákona o ochraně zaměstnanců a zákoníku práce a rovněž klíčová hlasování. (Poslancům pod kůži - str. 2-3)

KOVÁK 5

TÝDENÍK ODBOROVÉHO SVAZU KOVO, ČÍSLO /13580/, ROČNÍK XLV., 10. ÚNORA 2000, CENA 3 KČ

Nad osudem ČKD DS stále nejasno

Mítink zaměstnanců vyzval k masové protestní akci

Vláda vyslovila souhlas s garancemi Konsolidační bance, která zajistí za účasti Exportní garanční a pojišťovací společnosti komplexní financování výroby deseti lokomotiv pro Vietnam firmou ČKD Dopravní systémy. Kabinet tak rozhodl na svém zasedání 2. února. Ministři rovněž souhlasí s tím, že Konsolidační banka zajistí financování dalších nezbytných nákladů spojených se zachováním provozu podniku do doby jeho prodeje strategickému partnerovi v rámci konkursního řízení.

Společnost ČKD Dopravní systémy je v konkursu od 28. ledna. Téměř třetina jejích zaměstnanců dostala výpověď s tím, že podnik nemá na odstupné. Do ČKD DS nastoupil správce konkursní podstaty Petr Dostál. Kolem osudu tohoto strojírenského podniku a jeho zaměstnanců však panují stále jen dohady.

Firma Siemens sice prohlašuje, že má o akciovou společnost ČKD DS nadále zájem, výroba důležité zakázky vagónů pro pražské metro však zatím nepokračuje, protože firmě stále chybějí finanční prostředky ne její realizaci. Do hry se snaží vstoupit rovněž Škoda Plzeň, která prohlásila, že je schopna převzít a realizovat zakázky Dopravních systémů, zvláště výrobu vozů pro pražské metro. To však vedení i odboráři z ČKD DS popírají, protože prý potřebným technickým vybavením na výrobu této zakázky disponuje v České republice pouze jejich firma. Výroba souprav by se svým přemístěním podstatně prodloužila a prodražila.

Situace zaměstnanců podniku zůstává i nadále kritická. Za loňský listopad obdrželi zaměstnanci Dopravních systémů větší část výplaty a za prosinec pouze zálohu ve výši 6000 Kč. *„Pracovní úsilí zaměstnanců na včasné dokončení zakázky tramvají pro Sofii a úspěšné pokračování práce na zakázce metra pro Praha v obou posledních měsících roku 1999 bylo podpořeno prohlášením generálního ředitele a předsedy představenstva ČKD DS o vyplacení celých mezd za odvedenou práci,"* konstatuje se v prohlášení účastníků mítinku zaměstnanců ČKD DS, konaného 31. 1. 2000. *„Zaměstnanci, přestože jeden den stávkovali, své povinnosti splnili a zakázka tramvají pro Sofii, tak jako předchozí zakázka pro Manilu, byla vyrobena a vyexpedována v termínu. Zatímco zaměstnanci stávkovali jeden den, Konsolidační*

(Pokračování na str. 4)

V Karsitu se vyrábějí díly výfukových soustav pro Škodu Auto

Myslel jsem, že nastane oteplení na politické scéně, ale příroda nás s tím tvořením sajrajtu předběhla!

Příbramský Karsit se drží

Také odborová organizace se snaží

Příbramský závod Karsit, s. s r. o., s ústředím a hlavním výrobním centrem v Jaroměři byl zakoupen ve veřejné soutěži vyhlášené v roce 1996. Od 1. ledna 1997 v bývalém Autometallu platí pravidla hry, která stanovil vlastník společnosti, že jakékoliv návštěvy, natož fotografování v závodě nepadají v úvahu. Vzali jsme na vědomí a s předsedou odborové organizace Františkem Stropnickým jsme se sešli v příjemné restauraci - stejně jako v roce 1997, kdy jsme pak informace otiskli v č. 13/1997 pod názvem Konečně mají vlastníka.

František Stropnický

Jak s uspokojením konstatoval předseda odborové organizace, majitel i management firmy začínají chápat a brát na vědomí, že odborová organizace není tlupa škůdců, jejichž jediným cílem je podnik zruinovat a finančně zničit.

V jaroměřském hlavním závodě odborová organizace zanikla. Příbramští odboráři však vydrželi a po třech letech zaznamenávají první úspěchy: ***„Každý měsíc dostáváme podle kolektivní smlouvy informace o všech nově uzavíraných a ukončovaných pracovních poměrech, přesunech zaměstnanců, jakož i o volných pracovních místech. Dále čtvrtletně informace o vývoji mezd a mzdových nákladů, rovněž o hospodářských výsledcích závodu,"*** řekl František Stropnický. ***„Ke spolupráci s vedením firmy máme výhrady, především co se týká kolektivního vyjednávání."***

Citelný dopad

V loňském roce totiž došlo ke snížení výroby Felicií, na které dodává Karsit, závod v Příbrami, výfukové systémy. To mělo citelný dopad na zaměstnanost, protože nebyla připravena náhradní výroba. Zaměstnavatel tedy v průběhu roku 1999 propustil 73 zaměstnance z organizačních důvodů. V loňském roce byla také část zaměstnanců doma na 60 % náhrady mzdy, nebo dostávali náhradní práci. ***„Ti lidé postupně z firmy odcházeli od února do poloviny roku, k 1. lednu t. r. má příbramský Karsit asi 350 zaměstnanců. V roce 1992 bylo zaměstnáno přibližně 700 lidí, takže dnes je to poloviční stav,"*** zakončil svůj výklad František Stropnický, ***„k úbytku zaměstanaců z organizačních důvodů docházelo již za státního podniku."***

Změny ve výrobním programu Škody Auto se výrazně projevují právě v příbramském závodě Karsitu, neboť útlum výroby Felicií znamená i pokles potřeby jejích výfukových systémů. Připravuje se výroba výfuků na vůz Fabia, ovšem Karsit už nebude systémový dodavatel.

Příbramský závod získal certifikaci řízení jakosti výroby certifikační organizací podle standardu EN ISO 9001, QS 9000 a VDA 6.1, s platností do 31. října 2002.

S čímkoliv i kdykoliv

Příbramská základní odborová organizace sdružuje v současné době více než 180 zaměstnanců, tedy stále ještě dosahuje nadpoloviční organizovanosti. ***„Mladí o členství nestojí, ale dnes i ti staří také počítají, kolik zaplatí na příspěvcích a co se jim vrátí nějak zpět,"*** zopakoval známou skutečnost František Stropnický.

Necelá stovka členů-důchodců je organizována v klubu důchodců a jejich program obsahuje především zájezdy, besedy a setkání.

Od roku 1997, kdy došlo k první návštěvě týdeníku Kovák v příbramském Karsitu, se přístup zaměstnavatele k odborové organizaci viditelně zlepšil. Ani v roce 1997, ani v 1998, ale až v loňském roce byl předseda příbramské odborové organizace dvakrát pozván na hospodářskou poradu generálního ředitele do Jaroměře. Podařilo se také uzavřít dohodu s ředitelem příbramského závodu, že se budou setkávat jednou za čtvrt roku, ale předseda odborové organizace může za ním přijít s čímkoliv, i kdykoliv je to třeba, a mohou si vysvětlit svá stanoviska. Pokud dojde ke stížnosti zaměstnanců či nějakému „zádrhelu", požádá předseda ředitele o přijetí. ***„A zatím mi vždy vyhověl, i když neříkám, že to, co jsme chtěli vyřešit, se vyřešilo,"*** dodal František Stropnický, ***„ale problém se řeší, vedení se jím zabývá, vyslechne mě a dohodneme se na něčem, na nějakém postupu."***

Tak se například odborové organizaci podařilo prosadit v loňském roce prověrky BOZP. Když se vedení závodu nemělo k tomu, aby je uskutečnilo, nabídl výbor písemně, že se jich odboráři ujmou sami. Vedení závodu tedy prověrky BOZP ve spolupráci, tedy za účasti člena výboru, uskutečnilo, byl vypracován protokol a určeny konkrétní úkoly.

(Pokračování na str. 4)

Sociální partneři k zákoníku práce

Společné prohlášení na podporu přijetí harmonizační novely v poslanecké sněmovně

Vážené paní poslankyně,

Vážení páni poslanci,

obracíme se na Vás s prosbou, abyste věnovali zvláštní pozornost projednávání vládního návrhu novely zákoníku práce. Jistě víte, že je nutné udělat hodně proto, aby se naše pracovní právo vyrovnalo právu zemí Evropské unie.

Návrh novely zákoníku práce, pracovně nazývaný „harmonizační novela", je jedním ze základních a prvních kroků k zajištění tohoto cíle. Je výsledkem více než ročního úsilí odborných komisí, expertů zaměstnavatelských organizací a expertů odborových. Konstatujeme, že všechny rozpory existující na počátku celého procesu, byly postupně odstraněny. Výsledek vyhovuje jak zaměstnavatelským organizacím, tak odborům. To znamená - vyhovuje těm, kteří budou zákoník práce používat.

Novela by měla zamezit porušování pracovního práva a podpořit vytvoření dobrého klimatu ve vztahu dobrý zaměstnanec - dobrý zaměstnavatel. Domníváme se, že úloha obou stran pracovněprávního vztahu je v aktivní spolupráci a vzájemném pochopení, což nutně musí vést k vytváření finančně zdravých společností, lepší životní úrovni a následně pak i ke stabilizaci pracovních míst.

Připomínáme, že předložený návrh plně respektuje požadavky Evropské unie, protože implementuje celkem 27 evropských norem. Návrh zákona podle našeho společně sdíleného názoru vhodně řeší postavení řad zaměstnanců s ohledem na naše historické zkušenosti a postavení odborů v naší zemi.

Považujeme návrh novely zákoníku

(Pokračování na str. 4)

Poslancům pod kůži

Klíčové zákony prošly do druhého čtení

Zákon o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a novela zákoníku práce prošly v poslanecké sněmovně do druhého čtení (Kovák informoval v čísle 3). Nyní probíhají jednání v parlamentních výborech, která mohou mít na konečnou podobu těchto pro zaměstnance klíčových zákonů rozhodující vliv. Zároveň poslanci schválili ve třetím čtení 28. ledna novelu zákona o konkursu a vyrovnání, což bylo nezbytné pro zajištění funkčnosti zákona o ochraně zaměstnanců. Tento zákon podpořila naprostá většina poslanců. Hlasování se zdrželi až na několik výjimek jen komunističtí poslanci. Kovák přináší výběr z diskuse při projednávání zákona o ochraně zaměstnanců a zákoníku práce a rovněž klíčová hlasování.

Vládní návrh zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů

Poslanec Stanislav Volák (US): Zákon byl projednáván poprvé již 25. 11. 1997. Tehdy to bylo ještě na poradě ministrů Klausovy vlády. Tato porada ministrů tehdy přijala ideový záměr tohoto zákona, který říkal, že záruční institucí budou úřady práce, že počet platů bude omezen na tři, že musí být omezena výše těchto platů a že tyto platy budou placeny z příspěvku na politiku zaměstnanosti. Tehdejší porada ministrů také přijala časový harmonogram, kde bylo řečeno, že do pololetí roku 1998 bude vypracován věcný záměr zákona, do konce roku 1998 bude vypracováno paragrafované znění tak, aby v průběhu roku 1999 tento zákon mohl být přijat.

Já se ptám, co sociální demokracie zanedbala, proč příprava tohoto zákona trvala tak neuvěřitelně dlouhou dobu, když má pouhých 22 paragrafů. Opravdu nevím. A když v době, kdy přišla na ministerstvo, tak tam věcný záměr tohoto zákona již ležel.

Poslankyně Marie Machatá (nezařazená): Tento návrh zákona přenáší potíže i neschopnost v soukromém sektoru do státní sféry a na daňové zatížení všech daňových poplatníků. Je tedy na místě dle mého názoru, aby potíže, které v soukromém sektoru vznikly, byly do tohoto sektory vráceny. Nezajišťuje ale rychlost a jistotu podání návrhu na konkurs zaměstnavatele, který je v platební neschopnosti, a finanční prostředky vynaložené na náhradu mzdy nesolventních zaměstnavatelů, jak vyplývá ze zákona, je nutno považovat pouze za půjčené. Za další výdaj státního rozpočtu musíme považovat mzdy úředníků a finanční prostředky spojené se vznikem dalšího pracovního místa. Logické zvýšení nárůstu nezaměstnanosti ve spojení s uplatněním zákona o konkursu a vyrovnání a tohoto návrhu zákona přinese i další zátěž na sociální dávkový systém. Je tedy politicky nepřijatelné, aby zákon legalizoval neschopnost a hradil ji z peněz daňových poplatníků. Bylo by správné, aby tuto činnost hradili sami zaměstnavatelé, kteří by vytvořili systém rezervního fondu.

Vládní návrh se snaží vyplnit slabé místo stávající legislativy s motivem zvýšení sociální jistoty. Bohužel ve svých vlastních intencích. V dané chvíli proto navrhuji vládní návrh zákona vrátit k dopracování, a pokud projde do druhého čtení, jsem připravena podat komplexní pozměňovací návrh.

Poslanec Petr Šulák (ČSSD): Chtěl bych zde reagovat na projev pana exministra Voláka. Osobně se domnívám, že jeho vystoupení je poněkud demagogické a jednoznačně populistické. Pan exministr jaksi mlčky pomíjí skutečnost, že do současného stavu marasmu a stagnace hospodářství, a tedy i průmyslové podniky, přivedla politika pravicových vlád. Pravicové vlády, z nichž jedné byl pan exministr členem, neměly žádnou průmyslovou politiku, neměly žádnou proexportní politiku. Říkaly, že všechny problémy našeho průmyslu a hospodářství vyřeší trh. Jak se ukázalo, trh prostě jejich problémy nevyřešil.

Poslanec Zdeněk Škromach (ČSSD): Já bych pouze měl návrh, o kterém bychom měli hlasovat, na zkrácení lhůty o 20 dnů. Požádal bych pana předsedajícího, aby tlumočil panu poslanci Volákovi můj dotaz na to, jestliže vždycky stačí perfektně zhodnotit, co všechno na ministerstvu za jeho působení ministrem bylo, proč některé z těch věcí, které tam stačil zaregistrovat a zaarchivovat, také nezrealizoval, když byl ministrem. Chtěl bych zřejmě ještě zvážit, protože pokud vím, tak k tomuto zákonu byl návrh vlády na vyhlášení legislativní nouze, ale vzhledem k tomu, pokud není schválen zákon o konkursu a vyrovnání, pak zřejmě nelze tento postup zvolit, takže budeme muset najít nějaký jiný způsob řešení této situace.

Poslankyně Eva Dundáčková (ODS): Chtěla bych oponovat návrhu na vyhlášení stavu legislativní nouze, neboť předkládaný návrh zákona má účinnost od 1. 7. 2000 a podle mého názoru není tudíž nezbytné stav legislativní nouze vyhlašovat.

Paní kolegyně podle mého názoru nepředkládala návrh na zamítnutí, nýbrž na vrácení k přepracování.

Místopředseda sněmovny Stanislav Gross (ČSSD): Nejprve budeme hlasovat o návrhu na vrácení předloženého návrhu zákona k dopracování.

Návrh nebyl schválen, když z přítomných 190 hlasovalo 51 pro, 123 proti.

přítomno = 190, je třeba = 96

[A] ANO = 51, [N] NE = 123, [0] NEPŘÍTOMEN, [Z] ZDRŽEL SE

ČSSD

Ne: N Vlastimil Aubrecht, N Jaroslav Bašta, N Jan Bláha, N Jarmila Boháčková, N František Brožík, N Jiří Brtnický, N Vladimír Cisár, N Karel Černý, N Rostislav Čevela, N Ivan David, N Milan Ekert, N Milada Emmerová, N Eva Fischerová, N Andrej Grega, N Miroslav Grégr, N Stanislav Gross, N Václav Grulich, N Václav Grüner, N Jiří Hofman, N Josef Hojdar, N Pavel Hönig, N Vladimír Hradil, N František Chobot, N Zdeněk Jičínský, N Yvona Jungová, N Miroslav Kapoun, N Robert Kopecký, N Jan Kostrhun, N Zdeněk Koudelka, N Michal Kraus, N Stanislav Křeček, N Miloslav Kučera st., N Michael Kuneš, N Jitka Kupčová, N Antonín Macháček, N Jaroslav Maňásek, N Radko Martínek, N Miroslav Máče, N Hana Orgoníková, N Jaroslav Palas, N Břetislav Petr, N Václav Pícl, N Luděk Polášek, N Olga Sehnalová, N Jaromír Schling, N Ladislav Skopal, N Bohuslav Sobotka, N Martin Starec, N Zdeňka Stránská, N Zdeněk Škromach, N František Španbauer, N Vladimír Špidla, N Karel Šplíchal, N Vlasta Štěpová, N Petr Šulák, N Dušan Tešnar, N Miloš Titz, N Rudolf Tomíček, N Radim Turek, N Milan Urban, N Jiří Václavek, N Josef Vejvoda, N Miloslav Vlček, N František Vnouček, N Jana Volfová, N Vojtěch Vymětal, N Lubomír Zaorálek, N Eduard Zeman, N Jan Žižka.

Nepřítomni: 0 Petra Buzková, 0 Pavel Dostál, 0 Vladimír Laštůvka, 0 Evžen Snítilý, 0 Miloš Zeman.

KSČM

Ano: A Josef Mandík, A Alena Svobodová.

Ne: N Ludmila Brynychová, N Květoslava Čelišová, N Vojtěch Filip, N Stanislav Fischer, N Jaroslav Gongol, N Miroslav Grebeníček, N Pavel Hojda, N Josef Houzák, N Taťána Jirousová, N Zdeněk Klanica, N Jaromír Kohlíček, N Pavel Kováčik, N Jiří Maštálka, N Dalibor Matulka, N Miloslav Ransdorf, N Svatomír Recman, N Zuzka Rujbrová, N Jaroslav Štrait, N Miroslava Vlčková, N Karel Vymětal.

Nepřítomen: 0 Václav Frank.

Zdržel se: Z Václav Exner.

KDU-ČSL

Ne: N Jan Grůza, N Jiří Havlíček, N Vilém Holáň, N Josef Janeček, N Miroslav Kalousek, N Jiří Karas, N Jan Kasal, N Tomáš Kvapil, N Jaroslav Lobkowicz, N Ludmila Müllerová, N Pavel Severa, N Cyril Svoboda, N Pavel Šafařík, N Michaela Šojdrová, N Ladislav Šustr, N Jaromír Talíř, N Pavel Tollner, N Miloslav Výborný.

Nepřítomni: 0 Libor Ambrozek, 0 Vlasta Parkanová.

Nezařazená poslankyně

Ano: A Marie Machatá

ODS

Ano: A Walter Bartoš, A Marek Benda, A Petr Bendl, A Miroslav Beneš, A Jiří Bílý, A Václav Brousek, A Milan Cabrnoch, A Michal Doktor, A Vladimír Doležal, A Kateřina Dostálová, A Eva Dundáčková, A Pavel Hrnčíř, A Radim Chytka, A Josef Jalůvka, A Josef Ježek, A Libor Ježek, A Tomáš Kladívko, A Václav Klaus A Martin Kocourek, A Petr Koháček, A Miroslav Krajíček, A Libor Krátký, A Miloslav Kučera ml., A Pavel Lang, A Ivan Langer, A Václav Nájemník, A Petr Nečas, A Veronika Nedvědová, A Miroslava Němcová, A Stanislav Němec, A Miroslav Ouzký, A Jiří Papež, A Jiří Patočka, A Jiří Payne, Z Alena Páralová, A František Pejřil, A Jaroslav Pešán, A Jaroslav Plachý, A Petr Pleva, A Pavel Suchánek, A Jan Svoboda, A Zdeněk Švrček, A Lucie Talmanová, A Tomáš Teplík, A Vlastimil Tlustý, A Eduard Vávra, A Jan Zahradil, A Tom Zajíček, A Jaroslav Zvěřina.

Ne: N Milan Zuna.

Zdrželi se: Z Augustin Bubník, Z Jiří Drda, Z Václav Hanuš, Z Zdeňka Horníková, Z Petr Hort, Z Jan Klas, Z Josef Krejčí, Z Jaroslav Melichar, Z Aleš Rozehnal, Z Karel Sehoř, Z Jan Vidím, Z Oldřich Vojíř, Z Bohuslav Záruba.

US

Ne: N Ivana Hanačíková, N Monika Horáková, N Zdeněk Kořistka, N Václav Krása, N Karel Kühnl, N Michal Lobkowicz, N Petr Mareš, N Petr Matějů, N Vladimír Mlynář, N František Ondruš, N Vladimír Paulík, N Pavel Pešek, N Ivan Pilip, N Pavel Svoboda, N Stanislav Volák.

Nepřítomni: 0 Pavel Němec, 0 Jiří Vlach.

Zdržel se: Z Ladislav Korbel.

Místopředseda sněmovny Stanislav Gross (ČSSD): V hlasování budeme nyní rozhodovat o návrhu na zkrácení lhůt k projednávání ve výborech o 20 dnů. *Z přítomných 192 pro 127, proti 40. Návrh byl přijat.*

Konstatuji tedy, že tento návrh zákona byl přikázán k projednání výboru pro sociální politiku a zdravotnictví a lhůtu k projednávání ve výborech jsme zkrátili o 20 dnů.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Vladimír Špidla: Bodem, který je třeba zdůraznit, je směrnice o hromadném propouštění. Tato velmi významná směrnice už byla předložena vládou v novele zákona o zaměstnanosti (někteří z vás si to jistě pamatují), ze které byla nakonec pozměňovacím návrhem vypuštěna. Chci zdůraznit, že hlavní myšlenkou, která vedla k vypuštění této směrnice, byla obava, že dochází k prodloužení výpovědní doby o jeden měsíc. V dalším projednávání vláda tuto obavu vzala v úvahu, takže směrnice o hromadném propouštění je zapracována způsobem, který je odlišný od způsobu, který byl předkládán v předchozím období, a v žádném případě neprodlužuje výpovědní dobu.

Další velmi důležitou změnou je zachování práv zaměstnanců v případě převodu podniků, podnikání a části podniků. Je to opět naprosto zřejmé, že v případě strukturálních změn, kdy se podniky různě prodávají, dělí a štěpí a znovu se prodávají, je velmi vhodné, aby byl upřesněn proces, kterým jsou zachována práva zaměstnanců.

Dalším důležitým bodem je směrnice o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance, která je do zákona promítnuta v koncepci podnikových rad. Tento bod byl v projednávání se sociálními partnery neobyčejně citlivý a dá se říci, že zatímco zaměstnavatelé tento bod považovali za velmi důležitý a chtěli jej, odbory měly obavu z rovnováhy mezi odborovou organizací a tzv. podnikovou radou. Mohu dokonce prohlásit, že na tomto bodu bylo celkové kolektivní projednávání ohroženo a teprve po řadě hodin a řadě jednání se podařilo najít formulace, které jsou podle mého názoru rozumné, přinášejí zlepšení jak pro zaměstnance, tak pro zaměstnavatele a jsou dohodnuty se sociálními partnery.

Uzavírání poměru na dobu určitou, které v praxi u podnikatelů, kteří nepodnikali s odpovídající etikou, bylo používáno jako nástroj nepřiměřeného nátlaku. Pamatuji si jeden případ, kdy podnikatel prodlužoval pracovní dobu na dobu určitou u žen o tři měsíce právě proto, že se snažil předejít komplikacím, které jsou vyvolány něčím tak přirozeným, jako je očekávání dítěte.

Poslanec Zdeněk Škromach (ČSSD): Vážené dámy a pánové, myslím, že projednáváme v tuto chvíli jeden z velmi důležitých materiálů a opět bych chtěl zdůraznit na úvod, že jsme dostali dopis od sociálních partnerů, kde jasně stanoví, že celý návrh zákona vznikl na základě sociální dohody těchto partnerů. Domnívám se, že by do takovýchto dohod měl parlament zasahovat pouze v situaci, kdy dochází například k nárokům na státní rozpočet, případně k ohrožení některých lidských práv apod., ale v zásadě by měly být takovéto dohody - a jsou obvykle i v zemích Evropské unie, ale i v jiných zemích - akceptovány.

Poslankyně Alena Páralová (ODS): Pokud mám nějak charakterizovat předkládanou novelu, pak bych ji charakterizovala tak, že je to novela barokní, doslova o ní platí, že hora porodila myš, a to s velkým rachotem a humbukem. Předkládaná novela vychází zejména z nutnosti včas promítnout do zákoníku práce právo evropského společenství obsažené v Evropské sociální chartě a příslušných směrnicích EU. Tyto směrnice však směřují k aplikaci do evropského a demokratického právního prostředí, tedy tam, kde platí, že je možno dělat vše, co není zákonem zakázáno.

Koncepce zákoníku práce vychází ještě z období totalitního státu, a proto zde platí princip, že je možno dělat jen to, co je povoleno. Bohužel dosavadní totalitní koncepce zákoníku práce se navrhovanou novelou nemění. Nešťastná kombinace evropských směrnic a totalitního zákoníku práce, bez sebemenší snahy o liberalizaci, dala vzniknout neohrabané novele, která vyzbrojí naše občany vidlemi a pošle je proti evropským zákopům.

Předložené novele lze vytknout velmi zásadní nedostatky. Musím je zde uvést, abych vás přesvědčila, že důvody, pro které budu navrhovat vrácení předlohy k přepracování, jsou opravdu vážné.

Navrhovaná novela zpřísňuje podmínky pro uzavírání pracovních poměrů na dobu určitou. Dosud bylo v souladu s právem, když zaměstnavatel uzavřel se zaměstnancem smlouvu třeba na 1 rok, a tak mohl zaměstnance lépe poznat. I zaměstnanec se mohl přesvědčit, zda mu práce vyhovuje a zda mu zaměstnavatel vytvořil pracovní podmínky, které mu slíbil. Nyní to již možné nebude. Bylo by proto vhodné alespoň prodloužit smluvní volnost v délce zkušební doby, která je dosud maximálně 3měsíční, a to až na 12 měsíců. Za 3 měsíce lze poznat práci uklízečky či řidiče, nikoliv však zaměstnance s vysokou specializací, učitele a další zaměstnance duševně pracující. Protože dosud nemáme zákon o státní službě, jsou a budou podle zákoníku práce přijímáni i státní zaměstnanci. Zákon o státní službě přitom předpokládá jednoroční přípravnou službu. Lze tedy analogicky již nyní uzákonit možnost zkušební doby 12 měsíců, jestliže se tak zaměstnavatel se zaměstnancem dohodne.

Nově se navrhuje zákaz práce přesčas u zaměstnanců, jimž je zkrácena pracovní doba ze zdravotních důvodů bez snížení mzdy, tedy podle § 83 a) odst. 3 zákoníku práce, což dosud možné bylo. Ale nutná práce přesčas se může přece v praxi výjimečně vyskytnout i na těchto pracovištích, například v léčebně TBC nebo při práci v tropické či jinak závadné zemi. To nelze vyloučit ani v budoucnu. Zvýšená ochrana zaměstnanců by mohla být v tom, že tuto práci přesčas by nebylo možno na rozdíl od jiných pracovišť nařídit, ale jen se se zaměstnanci dohodnout. Navrhovaná úprava by navíc znemožnila pracovní pohotovost tím, že by zaměstnanci nemohli vykonávat přesčas při přerušení pohotovosti. Ve své podstatě by úprava poškodila především zaměstnance, neboť by paralyzovala rozšiřování pracovišť se zkrácenou pracovní dobou.

Navrhovaná povinnost zaměstnavatele vypracovat písemný rozsah stanovené týdenní pracovní doby a seznámit s ním zaměstnance nejpozději dva týdny před začátkem období, na něž je pracovní doba nerovnoměrně rozvržena, je v praxi nerealizovatelná vzhledem k tomu, že nerovnoměrná pracovní doba může být rozvržena až na 12 kalendářních měsíců po sobě jdoucích. Například rozvrh směn zaměstnance v hutích či ve sklárně na celý rok by zaměstnanec musel dostat písemně do 15. prosince předchozího roku. Navíc je to nadbytečné, neboť podle § 85 odst. 1 zákoníku práce nerovnoměrné rozvržení pracovní doby musí být dohodnuto v kolektivní smlouvě, a tu by měl zaměstnanec znát, nebo musí být dohodnuto přímo se zaměstnancem.

V bodu 38 návrhu je uvedeno mj., že délka pracovní doby zaměstnanců s třísměnným a nepřetržitým pracovním režimem činí nejvíce 37,5 hodiny týdně a s dvousměnným pracovním režimem nejvíce 38,75 hodiny týdně. V důvodové zprávě k bodu 38 je uvedeno, že jde pouze o změnu formální a že bylo přistoupeno pouze k převzetí dosud platné úpravy obsažené ve vyhlášce č. 63/68 Sb. a ve vyhlášce č. 121/82 Sb., neboť tyto zastaralé vyhlášky budou zrušeny. To ovšem neodpovídá pravdě. Ve výše uvedených vyhláškách je totiž uvedeno, že zkrácení pracovní doby u vícesměnných a nepřetržitých provozů se netýká zaměstnanců při ostraze objektu, vrátných a hasičů. To však návrh novely zákoníku práce neobsahuje, a tak by nyní došlo u této skupiny zaměstnanců ke značnému zkrácení pracovní doby, neboť i oni pracují ve vícesměnných nebo nepřetržitých provozech. Úbytek pracovní doby by bylo nutno řešit buď zvýšením počtu pracovníků, či nárůstem přesčasů, což je však finančně náročné, a to i pro státní rozpočet, neboť tito zaměstnanci pracují i v rozpočtových a v příspěvkových organizacích.

Právě proto mi při čtení předložené novely stydla krev v žilách a kladla jsem si zoufalé otázky: Jak je možné, že se do zákoníku práce dostaly školácké chyby, vždyť velmi dobře vím, že na ministerstvu práce a sociálních věcí je řada špičkových odborníků? Jak mohla novela projít složitým a zdlouhavým legislativním procesem vlády? Cožpak odbory nemají na to, aby si zaplatily špičkové právníky? Co dělaly zaměstnavatelské svazy a Hospodářská komora? Četli předlohu ti, kdo se za ni veřejně staví celou svou vahou a riskují svou dobrou pověst?

Představitelé Hospodářské komory, Svazu zaměstnavatelů a odboroví bosové se staví za tuto předloženou normu a dokonce se na parlament obracejí tu s prosbou, tu s hrozbou a žádají, aby na ní neměnila ani čárku, neboť je výsledkem křehkých dohod. Nezbývá mi, než velmi vážně pochybovat o jejich zodpovědnosti a profesionalitě. Podnikatelé, kteří jsou členy Hospodářské komory, by se měli přesvědčit na vlastní oči a novelu si prostudovat. Je k dispozici na internetových stránkách sněmovny.

Ani zaměstnavatelům ani zaměstnancům novela neprospěje. Pokud mám jednat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nezbývá mi, než dát návrh na vrácení předlohy vládě k přepracování. *(Potlesk.)*

Poslanec Stanislav Volák (US): Dovolte mi jednu otázku. Byla uzavřena dohoda sociálních partnerů, ale jaká je reprezentativnost těchto sociálních partnerů. Za to pochopitelně nemůže pan ministr práce a sociálních věcí. V odborech je méně než 30 % zaměstnanců, přitom diverzifikace členstva je zvláštní. Odborově organizovaní jsou velmi zaměstnanci rozpočtových a příspěvkových organizací a polostátních podniků a například ve firmách do 25 zaměstnanců je odborová organizovanost nižší než 1 procento. Ještě horší je to ve svazech zaměstnanců. To znamená, pan ministr uzavřel dohodu v Radě hospodářské a sociální dohody, ale tato dohoda nemusí vyjadřovat názory zaměstnanců a zaměstnavatelů. Od toho je tady parlament, aby předloženou normu podrobil, podle mého soudu, kritické rozpravě a aby se ji pokusil poněkud změnit. Osobně se domnívám, že největší problém je právě se zástupci zaměstnanců, s radami zaměstnanců. Považuji opravdu za zvláštní, že radu zaměstnanců zvolí všichni zaměstnanci příslušného podniku a potom bude stačit, aby pět šest lidí založilo odborovou organizaci, a rada zaměstnanců zanikne. To je, myslím, neuvěřitelná absurdita a s touto absurditou bude muset tato sněmovna něco udělat.

Poslankyně Eva Dundáčková (ODS): Ustanovení novely obsahují slovní spojení, při kterých mi naskakuje husí kůže. Třeba jsem v této sněmovně sama, ale pojem těhotná příslušnice, těhotná policistka, osamělá policistka, osamělý policista pečující o dítě atd. - jsou prostě pro mne slovní spojení, která, doufám, se v našem právním řádu na jiných místech neobjevují. Jistě jsou představitelné pojmy žena v těhotenství, jistě si dovedu představit osamělého rodiče, který je člen Bezpečnostní a informační služby nebo příslušni-

(Pokračování na str. 3)

Věk pro nárok na klasický a předčasný starobní důchod (III.)

„Poměrný“ starobní důchod

V povědomí veřejnosti je především dřívější důchodový věk u mužů 60 let a u žen podle počtu vychovaných dětí 53 až 57 let. Již daleko menší okruh občanů zná důchodový věk v přechodném období, tedy v období od 1. 1. 1996 do 31. 12. 2006 a způsob jeho zvyšování. Občané, kteří pracovali v zaměstnáních zařazených do I. pracovní kategorie, jsou pak obeznámeni s důchodovým věkem 55 a 58 let. **Jen skutečně zasvěcený okruh občanů ví, že u nás vznikne nárok na starobní důchod, i když občan nezískal ani „minimální dobu pojištění 25 roků“, ale získal aspoň jinou zákonem stanovenou dobu pojištění (kratší), a dosáhl 65 let.**

Při dosažení tohoto věku (tento věk již není v zákoně č. 155/1995 Sb. označen jako důchodový věk) a **při získání aspoň 15 let doby pojištění, vzniká podle § 29 písm. b) citovaného zákona také nárok na starobní důchod.** Takový důchod bude ovšem nižší, neboť bude nízká procentní výměra tohoto důchodu (15 x 1,5 % výpočtového základu = 22,5 %, zatímco při získání alespoň 25 let doby pojištění činí procentní výměra 25 x 1,5 % = 33 % výpočtového základu). I u tohoto starobního důchodu se do doby pojištění započítávají tzv. náhradní doby.

(Tento typ starobního důchodu jsme označili jako „poměrný“ starobní důchod, i když se jedná jen o jinou variantu klasického, tedy obecného, starobního důchodu, proto, že podle dřívější právní úpravy existoval tzv. **poměrný starobní důchod**. Upravoval ho zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, a nárok na něj vznikl občanovi - **muži i ženě -, jestliže dosáhl věku aspoň 65 let a získal aspoň 10 roků zaměstnání; v případě ženy navíc i tehdy, jestliže dovršila již 60 let věku a získala aspoň 20 roků zaměstnání.** Ten činil za každý rok zaměstnání á 2 % průměrného měsíčního výdělku. Tehdy ovšem neexistovala základní výměra, která dnes přísluší k důchodu a momentálně činí 1310 Kč.)

Nový důchodový zákon již poměrný starobní důchod nepřevzal, ale obecný starobní důchod rozšířil o již zmíněnou variantu starobního důchodu při získání aspoň 15 let doby pojištění a dosažení 65 let věku.

„Předčasné“ starobní důchody

Pro komplexnost tohoto přehledu věku, kdy vzniká nárok na starobní důchod, je třeba zmínit i tzv. **předčasné starobní důchody, tedy starobní důchody, na které vznikne v základním důchodovém systému nárok při splnění zákonem stanovených podmínek již v určitém věku před dosažením důchodového věku. V této souvislosti je třeba učinit poznámku i směrem k penzijnímu připojištění. I přiznání těchto starobních důchodů totiž podle novely zákona č. 42/1994 Sb. zakládá - při splnění dalších podmínek - nárok na starobní penzi z penzijního připojištění se státním příspěvkem.**

Ale vraťme se k zákonu č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. U „předčasných“ starobních důchodů je věk, kdy starobní důchod může být přiznán, rozdílný podle toho, podle kterého paragrafu zákona vznikne na starobní důchod nárok. U starobního důchodu přiznávaného podle § 30 citovaného zákona vznikne nárok na přiznání předčasného starobního důchodu nejdříve dva roky před dosažením důchodového věku nebo nejdříve pět let před dosažením důchodového věku, u starobního důchodu přiznávaného podle § 31 citovaného zákona nejdříve tři roky před dosažením důchodového věku.

1. Dva roky před důchodovým věkem

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, rozlišuje dva druhy tzv. předčasných starobních důchodů, na které vznikne nárok dva roky před dosažením důchodového věku.

Podle § 30 citovaného zákona vznikne nárok na starobní důchod občanovi (pojištěnci), **který:**

- **získal dobu pojištění nejméně 25 let;**
- **byl veden nepřetržitě po dobu nejméně 180 kalendářních dnů v evidenci uchazečů o zaměstnání u úřadu práce;**
- **a ke dni uplynutí této doby mu do dosažení důchodového věku chybí nejvýše dva roky.**

Anebo občanovi, který:

- **získal dobu pojištění nejméně 25 let,**
- **ke dni, od něhož má být starobní důchod přiznán, je poživatelem částečného invalidního důchodu, nebo se mu částečný invalidní důchod nevyplácí proto, že jeho průměrný měsíční příjem z výdělečné činnosti přesahuje 80 % srovnatelného vyměřovacího základu, nebo proto, že je výdělečně činný v cizině, a**
- **do dosažení důchodového věku mu chybí nejvýše dva roky.**

2. Pět roků před důchodovým věkem

Podle § 30 citovaného zákona vznikne nárok na předčasný starobní důchod i pět roků před důchodovým věkem. Nárok na tento starobní důchod vznikne občanovi:

- **který získal dobu pojištění nejméně 25 let,**
- **pobíral plný invalidní důchod nepřetržitě aspoň po dobu pěti let, a**
- **nárok na plný invalidní důchod pobíraný po uvedenou dobu mu zanikl a ke dni odnětí tohoto důchodu mu chybí do dosažení důchodového věku nejvýše pět let.**

3. Jen do 31. 12. 2006

Pokud jde o tyto dva typy „zdravotních předčasných starobních důchodů“, tedy o starobní důchod, na který vznikne nárok před dosažením důchodového věku poživateli částečného invalidního důchodu nebo tomu, kdo pobíral nepřetržitě po dobu aspoň pěti let plný invalidní důchod, **vznikne na tyto starobní důchody nárok při splnění uvedených podmínek jen, jestliže k jejich splnění dojde v období do 31. 12. 2006.**

4. „Krácení“ výše důchodu

I když výše předčasných starobních důchodů není součástí informace o důchodovém věku a věku, kdy lze přiznat tzv. předčasné starobní důchody, je vhodné, jestliže jsme se již i o těchto důchodech zmínili, upozornit na to, že procentní výměra těchto „dříve přiznaných důchodů“ se za neodpracovanou (a tedy nepojištěnou) dobu, která zbývá od jejich přiznání do vzniku nároku na klasický starobní důchod, snižuje. A to tak, že se procentní výměra starobního důchodu přiznaného podle § 30 citovaného zákona snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů za dobu od přiznání tohoto důchodu do dosažení důchodového věku a získání nároku na starobní důchod o 1 %. Při odchodu do důchodu o 2 roky dříve tedy o 9 %. Navíc se pochopitelně neodpracovaná a tedy nepojištěná doba ani pro pozdější přiznání klasického starobního důchodu nehodnotí.

Dědo, vy prej máte ve slamníku úplnou spořitelnu: Nechcete, abych vám dělala strategického partnera?

5. Tři roky před důchodovým věkem

Dalším předčasným starobním důchodem je starobní důchod, na který vznikne nárok podle **§ 31 zákona o důchodovém pojištění, a to občanovi, který:**

- **získal dobu pojištění nejméně 25 let, a**
- **do dosažení důchodového věku mu chybí nejvýše tři roky.**

6. Krácení nižší, ale trvalé

I výše procentní výměry tohoto starobního důchodu se snižuje za každých i započatých 90 kalendářních dnů v období od přiznání důchodu do dosažení důchodového věku o 0,6 % výpočtového základu (při odchodu tři roky před dosažením důchodového věku tedy o 7,8 %). Na rozdíl od předčasného starobního důchodu, na který vzniká nárok dva roky před důchodovým věkem, však je toto krácení definitivní, neboť ze zákona je při přiznání předčasného starobního důchodu podle § 31 dopředu vyloučeno přiznání starobního důchodu podle § 29 (klasického starobního důchodu, na který vzniká nárok při dovršení důchodového věku) a „předčasného“ starobního důchodu podle § 30 citovaného zákona.

V některých případech je ovšem krácení procentní výměry pojato výhodněji. V případě, že občan již dosáhl ke dni, od něhož se tento předčasný starobní důchod přiznává, dřívější důchodový věk (muži 60 let a ženy 53 až 57 let podle počtu vychovaných dětí), snižuje se procentní výměra starobního důchodu přiznaného podle § 31 citovaného zákona pouze o 0,3 % výpočtového základu za každých i započatých 90 kalendářních dnů za dobu ode dne přiznání tohoto předčasného starobního důchodu do dosažení důchodového věku. Například při přiznání starobního důchodu o tři roky dříve se procentní výměra sníží jen o 3,9 %.

7. I zde dočasnost

Tento výhodnější způsob krácení procentní výměry je podle zákona ovšem možné použít jen u starobních důchodů přiznaných **do 31. 12. 2006.**

U některých horníků v 50 letech

Závěrem je třeba zmínit i **důchodový věk, na který nevzniká nárok podle zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ale v souvislosti s poskytováním starobního důchodu některým horníkům podle nařízení vlády č. 557/1990 Sb.**

Na tento starobní důchod vzniká nárok při splnění nařízením vlády stanovených podmínek horníkům **v 50 letech, pokud tento věk občan dosáhne do 31. 12. 2005.**

JUDr. ZDENĚK HÁJEK,
právní poradce ČMKOS
(*Dokončení seriálu*)

Poslancům pod kůži

(Dokončení ze str. 2)

kem Policie České republiky, ale tato slovní spojení tak, jak jsou zde navrhována, jsou pro mne přinejmenším legislativní neobratností. *(Potlesk.)*

Poslanec Zdeněk Škromach (ČSSD): Myslím, že nakonec všichni diskutující potvrdili, že se jedná o velmi závažnou normu a o věc, která bude určitě vyvolávat emoce, protože tak, jak tady bylo řečeno v rozpravě, paní poslankyni Páralové stydne krev a paní poslankyni Dundáčkové naskakuje husí kůže, takže já si myslím, že i další rozprava bude velmi zajímavá. Mnohé věci bude možné vyřešit v rámci rozpravy ve výboru.

Místopředseda sněmovny Ivan Langer (ODS): Přistupujeme k hlasování: Kdo souhlasí s tím, aby návrh byl vrácen k přepracování.

Z přítomných 162 pro návrh 55, proti 104. Návrh nebyl přijat.

přítomno = 162, je třeba = 82

[A] ANO = 55, [N] NE = 104, [0] NEPŘÍTOMEN, [Z] ZDRŽEL SE

ČSSD

Ne: N Vlastimil Aubrecht, N Jaroslav Bašta, N Jan Bláha, N Jarmila Boháčková, N František Brožík, N Jiří Brtnický, N Petra Buzková, N Vladimír Cisár, N Ivan David, N Pavel Dostál, N Milan Ekert, N Milada Emmerová, N Eva Fischerová, N Andrej Grega, N Miroslav Grégr, N Stanislav Gross, N Václav Grulich, N Václav Grüner, N Jiří Hofman, N Josef Hojdar, N Pavel Hönig, N Vladimír Hradil, N František Chobot, N Zdeněk Jičínský, N Yvona Jungová, N Miroslav Kapoun, N Robert Kopecký, N Jan Kostrhun, N Zdeněk Koudelka, N Stanislav Křeček, N Miloslav Kučera st., N Michael Kuneš, N Jitka Kupčová, N Antonín Macháček, N Jaroslav Maňásek, N Radko Martínek, N Miroslav Máče, N Hana Orgoníková, N Břetislav Petr, N Václav Pícl, N Luděk Polášek, N Olga Sehnalová, N Ladislav Skopal, N Bohuslav Sobotka, N Martin Starec, N Zdeňka Stránská, N Zdeněk Škromach, N František Španbauer, N Vladimír Špidla, N Karel Šplíchal, N Petr Šulák, N Dušan Tešnar, N Miloš Titz, N Rudolf Tomíček, N Radim Turek, N Milan Urban, N Jiří Václavek, N Josef Vejvoda, N Miloslav Vlček, N František Vnouček, N Vojtěch Vymětal, N Eduard Zeman, N Miloš Zeman, N Jan Žižka.

Nepřítomni: 0 Karel Černý, 0 Rostislav Čevela, 0 Michal Kraus, 0 Vladimír Laštůvka, 0 Jaroslav Palas, 0 Jaromír Schling, 0 Evžen Snítilý, 0 Vlasta Štěpová, 0 Jana Volfová, 0 Lubomír Zaorálek.

KSČM

Ne: N Květoslava Čelišová, N Václav Exner, N Vojtěch Filip, N Stanislav Fischer, N Jaroslav Gongol, N Miroslav Grebeníček, N Pavel Hojda, N Josef Houzák, N Taťána Jirousová, N Zdeněk Klanica, N Jaromír Kohlíček, N Pavel Kováčik, N Josef Mandík, N Jiří Maštálka, N Dalibor Matulka, N Miloslav Ransdorf, N Svatomír Recman, N Zuzka Rujbrová, N Alena Svobodová, N Karel Vymětal.

Nepřítomni: 0 Ludmila Brynychová, 0 Václav Frank, 0 Jaroslav Štrait, 0 Miroslava Vlčková.

KDU-ČSL

Ne: N Libor Ambrozek, N Jan Grůza, N Jiří Havlíček, N Vilém Holáň, N Josef Janeček, N Miroslav Kalousek, N Tomáš Kvapil, N Jaroslav Lobkowicz, N Ludmila Müllerová, N Pavel Šafařík, N Michaela Šojdrová, N Ladislav Šustr, N Jaromír Talíř, N Miloslav Výborný.

Nepřítomni: 0 Jiří Karas, 0 Jan Kasal, 0 Vlasta Parkanová, 0 Pavel Severa, 0 Cyril Svoboda, 0 Pavel Tollner.

Nezařazená poslankyně

Nepřítomna: 0 Marie Machatá

ODS

Ano: A Walter Bartoš, A Marek Benda, A Petr Bendl, A Miroslav Beneš, A Jiří Bílý, A Václav Brousek, A Michal Doktor, A Vladimír Doležal, A Kateřina Dostálová, A Jiří Drda, A Eva Dundáčková, A Václav Hanuš, A Zdeňka Horníková, A Petr Hort, A Pavel Hrnčíř, A Radim Chytka, A Josef Jalůvka, A Josef Ježek, A Libor Ježek, A Tomáš Kladívko, A Jan Klas, A Martin Kocourek, A Petr Koháček, A Miroslav Krajíček, A Libor Krátký, A Josef Krejčí, A Miloslav Kučera ml., A Pavel Lang, A Ivan Langer, A Jaroslav Melichar, A Václav Nájemník, A Petr Nečas, A Veronika Nedvědová, A Miroslava Němcová, A Stanislav Němec, A Jiří Papež, A Jiří Patočka, A Alena Páralová, A František Pejřil, A Jaroslav Pešán, A Jaroslav Plachý, A Petr Pleva, A Aleš Rozehnal, A Karel Sehoř, A Pavel Suchánek, A Jan Svoboda, A Zdeněk Švrček, A Lucie Talmanová, A Eduard Vávra, A Jan Vidím, A Oldřich Vojíř, A Jan Zahradil, A Tom Zajíček, A Bohuslav Záruba, A Milan Zuna.

Nepřítomni: 0 Augustin Bubník, 0 Milan Cabrnoch, 0 Václav Klaus, 0 Miroslav Ouzký, 0 Jiří Payne, 0 Tomáš Teplík, 0 Vlastimil Tlustý.

Zdržel se: Z Jaroslav Zvěřina.

US

Ne: N Ivana Hanačíková, N Michal Lobkowicz, N Pavel Němec, N Vladimír Paulík, N Pavel Pešek, N Stanislav Volák.

Nepřítomni: 0 Monika Horáková, 0 Zdeněk Kořistka, 0 Karel Kühnl, 0 Petr Mareš, 0 Petr Matějů, 0 Vladimír Mlynář, 0 František Ondruš, 0 Ivan Pilip, 0 Pavel Svoboda, 0 Jiří Vlach.

Zdrželi se: Z Ladislav Korbel, Z Václav Krása.

Připravil (ben)

Ze světa práce a (ne)zaměstnanosti

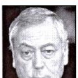

Dieter Schulte, předseda DGB

NĚMECKO: Za hlavní problém i úkol německého odborového hnutí označil Dieter Schulte, předseda střechového Německého odborového svazu (DGB), boj proti nezaměstnanosti. V anketě, kterou uspořádal reprezentativní měsíčník *Deutschland* ke vstupu do roku 2000 a očekávaným perspektivám Spolkové republiky, D. Schulte poukázal mj. i na nevyhnutelnost slučování odborových svazů v silnější celky. Spojenectví pro práci, jež již několik let působí jako společná platforma spolkové vlády, zaměstnavatelů a odborů při řešení problémů zaměstnanosti, označil za „nejdůležitější projekt vzniklý z iniciativy odborářů“. Podle Schulteho existují perspektivy pro vytváření nových pracovních míst: více kratších pracovních příležitostí, odbourávání přesčasových hodin, lepší podmínky pro částečné zaměstnávání starších lidí, vytváření tarifního fondu pro důchodce po dosažení 60. roku. Ruku v ruce s tím musí kráčet zdokonalování odborného i dalšího vzdělávání a zvyšování kvalifikace zaměstnanců, upozornil předsedA DGB. Odmítl rovněž názory, že další modernizace výroby musí vést ke zvyšování nezaměstnanosti, a poukázal na příklad Nizozemska a Dánska, kde přes rozmach techniky v posledních letech naopak nezaměstnanost klesá.

- Odborový svaz kovákù se počtem svých členů podílí ze 33,4 % na celkové skladbě všech odborářů v Německu. Příslušníci ze svazu služeb a dopravy tvoří 19 %, z hornictví, chemie a energetiky 11,5 %, obchodu, bank a pojišťoven 5,7 % a z pošt rovněž 5,7 procenta. Zatímco odboráři ze sektoru zemědělství a stavebnictví mají podíl 7,4 %, příslušníci dřevozpracujícího a plastikářského průmyslu jen 1,8 % - tedy vůbec nejnižší procento.
- Jen 0,3 miliónu pracujících žen v Německu působilo v roce 1998 na úseku obsluhy strojů a 1,1 miliónu ve výrobě a ve stavebnictví. Uvedl to ve svém statistice za předminulý rok Spolkový statistický úřad ve spolupráci se spolkovým ministerstvem rodiny, seniorů, žen a mládeže. Ve výzkumu, technických kancelářích a počítačové sféře pracovalo 4,3 miliónu žen a ve službách 6,5 miliónu žen. Z celkem 36 miliónů Němců bylo v pracovním zaměstnaneckém poměru 15,3 miliónu žen.

USA: Celkem 1700 pracovních míst chce zrušit Pratt+Whitney, dceřiná firma společnosti United Technologies Corp. v americkém Hartfordu, působící v leteckém průmyslu. Za důvod udala „restrukturalizační program“ a pokles odbytu.

JAPONSKO: Za nejznámějšího sebevraha současné doby v Japonsku je dnes považován Masaharu Nonaka, který po ztrátě zaměstnání v pneumatikárně spáchal harakiri. Nešťastný muž, jenž měl za sebou 36 let oddané práce u firmy Bridgestone, se odhodlal k tomuto činu poté, co prezident podniku Joichiro Kaizaki nevyslyšel jeho prosby a ponechání v práci. Japonská média nazvala jeho sebevraždu nožem za „svobodnou smrt roku 1999“. Nonakaovo harakiri vyvolalo v mnoha japonských společnostech vlnu strachu z propouštění i dalších sebevražd, uvedl německý týdeník *Wirtschaftswoche*. (jh)

Příbramský Karsit se drží

(Dokončení ze str. 1)

Napínavé kolektivní vyjednávání

V roce 1997 kolektivní smlouva nebyla uzavřena. V té době byla samostatná základní odborová organizace v Příbrami a samostatná základní odborová organizace v Jaroměři. Ale v Jaroměři, jak již bylo uvedeno, základní odborová organizace svou činnost ukončila. V současné době tedy základní odborová organizace v Příbrami dojednává kolektivní smlouvu i pro zaměstnance v Jaroměři, třebaže úplná suma informací o jaroměřském závodě vyjednávací skupině chybí. Přesto se snaží pro oba závody vyjednat standard obvyký ve většině firem s odborovými organizacemi OS KOVO: osmihodinovou pracovní dobu, týden dovolené navíc, odměny při životních a pracovních jubileích.

V roce 1998 se podařilo kolektivní smlouvu po dlouhém dohadování uzavřít 1. června a v roce 1999 až 25. června. Spolu se všeobecnou částí kolektivní smlouvy předkládala odborová organizace i mzdovou část. V roce 1998 bylo dohodnuto, že bude vydán mzdový předpis zatím pro závod Příbram a nárůst nominální mzdy proti roku 1997 byl dohodnut o 8 procent.

Mzda se skládá z tarifního stupně, jehož výše se od roku 1995 nezměnila. Mzda se zvýšila v pohyblivých složkách, tedy v prémiích nebo v osobním ohodnocení. V roce 1997 dosahoval průměrný výdělek 10 504 Kč, v roce 1998 bylo dosaženo 11 410 Kč a za rok 1999 podle předběžných informací 11 410 Kč. ***„Výsledky jsou ovšem zkresleny hodinami přesčasů,“*** upozornil předseda odborové organizace, ***„v prvním pololetí práce nebyla a pak ke konci roku se naopak dohánělo přesčasy.“***

Ke mzdám existuje i možnost zvláštních odměn před dovolenými a před vánocemi, ovšem tyto odměny se nevyplácejí plošně, všem zaměstnancům, ale kritéria stanovená zaměstnavatelem jsou postavena i na nemocnosti, přičemž vůbec nebyla projednána s odborovou organizací, ta s nimi nebyla ani seznámena. Podle Františka Stropnického jsou však tato kritéria stanovena se značnou tvrdostí.

Historie se opakuje

Na rok 1999 se postup kolektivního vyjednávání opakoval, přičemž vyjednávací skupina požadovala nárůst nominální mzdy o 12 procent. Vedení společnosti tento návrh odmítlo jako nereálný. Generální ředitel uložil přitom ředitelům závodů v Jaroměři i v Příbrami, aby vypracovali návrh mzdového předpisu jednotný pro oba závody. Ten však dodnes připraven nebyl. V loňském roce tedy byla schválena jen všeobecná část kolektivní smlouvy.

Vedení společnosti se zvyšováním mzdy v loňském roce nepočítalo s tím, že na ně nejsou prostředky. ***„Chápali jsme to, práce opravdu nebyla v předpokládaném množství, hodně lidí muselo vykonávat režijní práce nebo byli doma za 60 % náhrady mzdy,“*** vysvětlil stanovisko odborové organizace její předseda, ***„hospodářské výsledky dle představ vedení společnosti nebyly. Ale lidem se to těžko vysvětluje.“*** Termíny výplat jsou však zatím přesně dodržovány.

Bez sociálního fondu

Zaměstnavatel sociální fond nevytváří a odmítá žádost, aby jej vytvořil. Odborová organizace vybírá členské příspěvky přímo a hospodaří na základě rozpočtu. V loňském a předloňském roce poskytovala svým členům paušální příspěvek na kulturu, pak dar před vánocemi - buď finanční, nebo poukázku na zboží, přispívá na dětské tábory a ozdravné pobyty dětí 700 Kč (těžce zdravotně postižené dítě jako sociální případ i více), poskytovala i sociální příspěvky členům, kteří obdrželi výpověď, výše příspěvku se řídila délkou členství v odborové organizaci. Totéž platí při životních jubileích. Pořádá zájezdy a sportovní akce, umožňuje členům sportovní vyžití.

Jak konstatoval předseda, vedení společnosti investuje značné částky do rekonstrukce a oprav objektů. Začalo úpravou kantýny, neboť v Jaroměři se obědy do závodu dovážejí, zatímco v Příbrami stravování zajištěno nebylo. Odborové organizaci se podařilo sjednat alespoň stravenky, v loňském roce pak dostal ředitel příbramského závodu za úkol urychleně zařídit závodní stravování. Od září loňského roku se tedy obědy pro asi stovku zaměstnanců dovážejí z Kovohutí Příbram a místo večeří lze objednat svačinový balíček v ceně obědu.

A letos?

Návrh kolektivní smlouvy na rok 2000 předala odborová organizace vedení společnosti již 30. listopadu loňského roku. Dne 31. 1. t. r. obdržel výbor ZO připomínky vedení společnosti k návrhu kolektivní smlouvy. (stl)

Co nového v OS KOVO

Týden od 31. 1. do 6. 2. 2000

31. 1. jednal předseda OS KOVO ing. J. Uhlíř s předsedou ZV OS KOVO ČKD Praha Energo A. Malým.

31. 1. a 1. 2. se v Praze v budově DOS konala porada Výkonného vedení OS KOVO.

1. 2. jednal předseda OS KOVO J. Uhlíř s předsedou výkonného výboru Rady předsedů ZO OS KOVO Škoda Plzeň J. Brabcem.

1. 2. se v Praze v budově DOS sešla komise kolektivního vyjednávání OS KOVO. Jednání se zúčastnil místopředseda OS KOVO J. Souček.

1. 2. jednal místopředseda OS KOVO J. Středula s vedením firmy Gillette Czech v Jevíčku o podmínkách působení odborové organizace v podniku.

2. 2. se konala v Praze porada Výkonného vedení OS KOVO k projektu Phare *Brummack*.

2. 2. jednal v Praze místopředseda OS KOVO L. Štencl se Sdružením nájemníků. Téhož dne jednal v Tesle Holešovice.

2. 2. proběhla valná hromada sekce učňovských zařízení OS KOVO v Praze. Jednání se zúčastnil místopředseda OS KOVO J. Středula.

2. - 3. 2. se konala porada právníků OS KOVO na metodickém pracovišti v Ostravě. Jednání se zúčastnil místopředseda OS KOVO J. Souček.

3. 2. se místopředseda OS KOVO L. Štencl zúčastnil jednání sektorového řídicího a monitorovacího výboru pro sektor průmyslu při Ministerstvu průmyslu a obchodu ČR.

4. 2. jednal místopředseda OS KOVO L. Štencl na ministerstvu průmyslu a obchodu.

(jab)

ČMKOS k sponzorování lékařské péče

Stanovisko k chování České lékařské komory

Českomoravská konfederace odborových svazů důrazně odsuzuje „sponzorskou akci“ České lékařské komory a její výzvu pacientům, aby financovali svého lékaře. Podle ČMKOS se Česká lékařská komora zpronevěřuje svému základnímu poslání. Nebyla zákonem zřízena proto, aby hrála úlohu nátlakové skupiny s povinným členstvím. Jejím hlavním posláním je bdít nad dodržováním etiky ve zdravotnictví. Místo, aby pacienta chránila, vydírá jej v situaci, kdy je bezbranný, protože je nemocen. Věříme, že většině slušných lékařů se počínání ČLK příčí.

ČMKOS vyzývá své členy, občany, aby se nenechali vydírat a oznámili naší odborové centrále jména a adresy těch, kteří se zpronevěřili své přísaze.

RICHARD FALBR,
předseda ČMKOS

Sociální partneři k zákoníku práce

(Dokončení ze str. 1)

práce za jednu z nejdůležitějších norem, kterou bude sněmovna od svého vzniku projednávat. Nabízíme Vám spolupráci při projednávání návrhu ve Vašich klubech a výborech. Naší společnou snahou musí být zajištění vztahu prospěšného společnosti: dobrý zaměstnanec - dobrý zaměstnavatel. Předpokládáme samozřejmě, že vezmete v úvahu i tu skutečnost, že se nad návrhem novely zákoníku práce dokázali shodnout sociální partneři a vláda.

Ing. HELENA PÍSKOVSKÁ,
předsedkyně koordinační rady
Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR

Ing. ŠTĚPÁN POPOVIČ, CSc.,
prezident Svazu průmyslu a dopravy ČR

JUDr. RICHARD FALBR,
předseda Českomoravské konfederace odborových svazů

Rada ČMKOS děkuje

Rada Českomoravské konfederace odborových svazů vyjadřuje poděkování všem odborovým svazům, které zorganizovaly účast svých členů na demonstraci odborářů za vyplácení mezd, konané 21. prosince v Praze. Zároveň děkuje všem představitelům a zaměstnancům ČMKOS a odborových svazů, kteří se zúčastnili projednávání návrhů novel pracovněprávních zákonů v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR dne 21. ledna 2000 v prvním čtení. Rada ČMKOS se na tom usnesla na svém zasedání 24. ledna.

Rada ČMKOS rovněž oznamuje, že se její členové sejdou s vládou České republiky 7. února *(již po uzávěrce tohoto čísla - pozn. red.)*. Kovák bude informovat v příštím čísle.

Nad osudem ČKD DS stále nejasno

(Dokončení ze str. 1)

banka, která je majoritním akcionářem ČKD DS, „stávkovala“ prakticky od chvíle, kdy převzala od ČS spořitelny financování zakázky metra pro Prahu. Financování nebylo zajištěno, výroba se postupně zastavila. Zaměstnavatel prostřednictvím generálního ředitele oznámil dne 25. ledna, že nemůže dostát své povinnosti a slibu zaměstnancům a opět nevyplatí doplatek mezd za prosinec 1999, že mzdové prostředky na leden 2000 nejsou ničím kryty a termín výplat mezd dne 12. února je naprosto nereálný,“ praví se v prohlášení.

Zaměstnanci ČKD DS proto hodlají informovat zástupce Evropské unie v Bruselu a zároveň apelují na zaměstnance v celé České republice: *„Přestaňme věřit planým slibům. Nedopusťme likvidaci českého průmyslu. Zamezme tím značné ztrátě zaměstnanosti a začněme společně konat. Dnes jsme to my, zítra to můžete být i vy.“* Vedení Odborového svazu KOVO má podle výzvy zaměstnanců neprodleně vstoupit do jednání s Výkonnou odborovou radou ČKD DS a připravit masivní protestní akci za dodržování lidských práv a svobod zaměstnanců v celé České republice.

(ben)

Právní novinky - prosinec 1999

Částka 96

* *Vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 295/1999 Sb.*, kterou se mění vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 57/1997 Sb., kterou se stanoví léčivé přípravky plně hrazené ze zdravotního pojištění a výše úhrad jednotlivých léčivých látek, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 1. 1. 2000.

Částka 98

* *Vyhláška Ministerstva zemědělství ČR č. 298/1999 Sb.*, kterou se mění vyhláška Ministerstva zemědělství ČR č. 215/1995 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými cenami zemědělských pozemků, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 1. 1. 2000.

Částka 99

* *Vyhláška Ministerstva dopravy a spojů ČR č. 300/1999 Sb.*, kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích. Účinnost 9. 12. 1999.

* *Oznámení Ministerstva financí ČR* o vydání opatření, kterým se upravují postupy účtování pro podnikatele a postupy účtování pro politické strany, hnutí, občanská sdružení a jiné nevýdělečné organizace.

Částka 100

* *Zákon č. 302/1999 Sb.*, kterým se mění zákon č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 3. 12. 1999.

* *Zákon č. 307/1999 Sb.*, kterým se mění zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla a o změně některých souvisejících zákonů. Účinnost 3. 12. 1999.

Částka 101

* *Zákon č. 311/1999 Sb.*, kterým se mění zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 1. 1. 2000.

Částka 102

* *Nařízení vlády č. 312/1999 Sb.*, kterým se mění nařízení vlády č. 333/1993 Sb., o stanovení minimálních mzdových tarifů a mzdového zvýhodnění za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém prostředí a za práci v noci, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 1. 1. 2000.

* *Nařízení vlády č. 313/1999 Sb.*, kterým se mění nařízení vlády č. 303/1995 Sb., o minimální mzdě, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 1. 1. 2000.

* *Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 314/1999 Sb.*, kterou se mění vyhláška Ministerstva financí ČR č. 310/1995 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, ve znění vyhlášky č. 167/1997 Sb. Účinnost 1. 1. 2000.

Částka 104

* *Vyhláška Ministerstva financí ČR č. 319/1999 Sb.*, kterou se stanoví základní sazby stravného v cizí měně pro rok 2000. Účinnost 1. 1. 2000.

* *Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí ČR č. 320/1999 Sb.*, kterou se mění vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí ČR č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 1. 1. 2000.

Částka 106

* *Zákon č. 325/1999 Sb.*, o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 1. 1. 2000.

* *Zákon č. 326/1999 Sb.*, o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů. Účinnost 1. 1. 2000.

Částka 107

* *Zákon č. 328/1999 Sb.*, o občanských průkazech. Účinnost nastane dne, kterým nabude účinnosti zákon, kterým se zavede informační systém evidence obyvatel, nejpozději však dnem 1. 7. 2000.

* *Zákon č. 329/1999 Sb.*, o cestovních dokladech. Účinnost nastane dnem, kterým nabude účinnosti zákon, kterým se zavede informační systém evidence obyvatel, nejpozději však dnem 1. 7. 2000.

Částka 108

* *Nařízení vlády č. 332/1999 Sb.*, kterým se mění nařízení vlády č. 48/1995 Sb., o usměrňování výše prostředků vynakládaných na platy a odměny za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 1. 1. 2000.

* *Vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí ČR č. 333/1999 Sb.*, kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad stanoví výše sazeb stravného, výše sazeb základních náhrad za používání silničních motorových vozidel a výše průměrných cen pohonných hmot. Účinnost 1. 1. 2000.

Částka 110

* *Vyhláška Ministerstva spravedlnosti ČR č. 345/1999 Sb.*, kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody. Účinnost 1. 1. 2000.

Částka 111

* *Zákon č. 349/1999 Sb.*, o veřejném ochránci práv. Účinnost 29. 2. 2000.

* *Zákon č. 350/1999 Sb.*, kterým se mění zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost 1. 4. 2000.

* *Zákon č. 354/1999 Sb.*, kterým se mění zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů. Účinnost 30. 12. 1999.

* *Zákon č. 355/1999 Sb.*, kterým se mění zákon č. 38/1995 Sb., o technických podmínkách provozu silničních vozidel na pozemních komunikacích. Účinnost 30. 12. 1999.

* *Zákon č. 356/1999 Sb.*, kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Účinnost 1. 3. 2000.

* *Zákon č. 359/1999 Sb.*, o sociálně-právní ochraně dětí. Účinnost 1. 4. 2000.

* *Zákon č. 360/1999 Sb.*, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o sociálněprávní ochraně dětí. Účinnost 1. 4. 2000, článek IV - bod 3, 4, 6, 7, článek V - bod 6, 16, článek X - bod 2 a 3, nabývají účinnosti 1. 7. 2000.

Částka 112

* *Zákon č. 363/1999 Sb.*, o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů. Účinnost 1. 4. 2000, kromě ustanovení § 48, jež nabývá účinnosti dnem 31. 12. 1999.

JUDr. VILÉM PEŘINA,
metodické pracoviště Ústí nad Labem

Nabízíme vstupenky do pražských divadel

Muzikály: Pomáda, Evita, Hamlet, Šeherezáda, Kráska a zvíře, Sněhová královna, Juno a Avos, Johanka z Arku (Lucie Bílá).

Divadla: Hudební divadlo v Karlíně, Divadlo u hasičů, Divadlo J. Grossmanna, Fidlovačka, Skelet, Semafor, Reduta, Divadlo bez zábradlí, Divadlo Evropa.

* Zájemcům **pošleme** podrobnější informace *

Vstupenky posíláme **poštou na fakturu** (minimálně 10 vstupenek na jedno představení, menší počet dle dohody).

Vstupenky na některé muzikály je nutno po zaplacení vyzvednout v příslušné pokladně.

Pražská herecká společnost, Benešovská 32, 101 00 Praha 10, **tel.: 02/71732341, fax: 02/72730323.**

• Časopis OS KOVO • Uzávěrka vždy v pátek ve 12 hodin • Vydává OS KOVO • http://kovo.cmkos.cz • Zlom: Jan Malý • Tisk: Grafotechna PRINT • Redakční rada: předseda J. Středula, členové: J. Cvrček, dr. D. Hořejšová, S. Hrdlička, Mgr. L. Pašek • Redakce: šéfredaktor Mgr. Martin Beneš, redaktorka PhDr. Jana Benešová, tajemnice Miluše Nováková. • Adresa redakce: nám. W. Churchilla 2, 113 59 Praha 3 • Telefon: 02/24 46 23 44 • Fax: 02/24 22 66 10, email: Benes.Martin@cmkos.cz • Cena výtisku 3 Kč • Předplatné ročně 144 Kč • Rozšiřují společnosti holdingu PNS, a. s. Objednávky na předplatné tisku přijímají předplatitelská centra jednotlivých regionů: * Hvožďanská 5 - 7, 148 31 **Praha** 4, tel. 0800/167 234 až 6 * Antonína Barcala 404, 370 05 **České Budějovice**, tel. 0800/149 388 * Rokycanská 33, 312 01 **Plzeň**, tel. 0800/195 584 až 5 * Horova 7, 400 07 **Ústí nad Labem**, tel. 0800/181 324 až 8 * Čechovo nábřeží 1790, 530 03 **Pardubice**, tel. 0800/145 862 * Moravské nám. 12D, 659 51 **Brno**, tel. 0800/124 029 * Bohumínská 61, 710 31 **Ostrava**, tel. 0800/196 647 * Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS, a. s., administrace vývozu tisku, Hvožďanská 5-7, 148 31 Praha 4-Roztyly • Redakcí nevyžádané rukopisy, fotografie a kresby se nevracejí • Autorsky neoznačené články jsou převzaty ze servisu ČTK • Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta, s. p., odštěpný závod Praha, č.j. nov. 6094/96 ze dne 20. 8. 1996 • ISSN - 0332-9270 I 46751